

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení občané obce Morašice,

zažíváme situaci, kterou naše společnost dosud nepoznala. A to kvůli malé potvůrce, koronaviru, který by se do jednoho milimetru vešel 800 000 krát.

Kvůli vládním opatřením proti šíření nemoci došlo k velkému omezení zaběhlého způsobu života, všeho na co jsme byli dosud zvyklí. Dětem ze dne na den zavřeli školy a ocitly se doma, nejprve šťastné, nyní už asi méně. Omezena byla také výrazně ekonomika, některé firmy musely omezit provoz nebo rovnou zavřít. Ruší se sportovní a společenské akce, dochází k dalším restrikcím normálního života. A nikdo neví, na jak dlouho. Zavládla nejistota, kterou jsme dosud nezažili.

Zatímco u některých občanů zavládla panika a strach o sebe i blízké, druzí situaci zlehčovali. Zdá se, že i těm velkým vtipálkům úsměv pomalu ztuhl, když byla nařízena karanténa a omezen volný pohyb osob. Náročné období může odkrývat náš charakter. Proto nás těší, že většina z vás se k dodržování opatření staví zodpovědně.

Nošení roušek se jeví jako nezbytnost a odpovědnost vůči druhým.

Díky této nové situaci jsme ale také mohli být svědky věcí, které zažili spíše starší ročníky - velkého vykupování potravin, lékáren a dalších produktů. Takže po třiceti letech byly vidět prázdné regály v obchodech. Stejně tak došlo k uzavření hranic. Kdo by si to na Nový rok pomyslel, kdo by si to pomyslel prvního března.

Náročné situace však přináší také pozitivní věci. Ve škole se začali šít roušky pro důchodce v obci. Paní učitelky ve škole byly postaveny před výzvu jiné formy vyučování a vypadá to, že se jim v krátké době povedlo zvýšit počítačovou gramotnost sobě, dětem i rodičům.

Doba koronavirová má a bude mít velké dopady na ekonomiku, ale bude mít také dopad na sociální vztahy. Přejeme vám, aby škody byly co nejmenší a aby vás současná situace třeba i v něčem posílila.

Na konec malá hádanka z internetu.
Máš dva vlky a ti se spolu perou.
Jeden je temnota a zoufalství. Druhý je světlo a naděje.
Který vyhraje?
....Ten, kterého krmíš.

Redakční rada zpravodaje Český Venkov

Připomínáme, že místní hasičská sdružení ve spolupráci s kulturní komisí obce nabízí především seniorům pomoc s obstaráním nákupu, odvozem k lékaři, případně další pomoc či asistenci. Pokud naši pomoc chcete využít, neostýchejte se kontaktovat některé z telefonních čísel, které vám bylo doručeno do schránky, případně obecní úřad.

OBCENÍ ÚŘAD INFORMUJE

Vážení spoluobčané,

v současné době prochází celá naše společnost složitou situací spojenou s šířením nákazy Coronaviru. Kromě informací k tomuto problému, které předávají naše sdělovací prostředky, se snaží i obecní úřad předávat tyto nejdůležitější informace našim spoluobčanům.

Rádi bych poděkovali všem, kteří odpovědně dodržují nařízení, která jsou s tímto složitým obdobím spojena a zároveň vyzvali ty méně zodpovědné k jejich dodržování.

Poděkování patří také všem, kteří se rozhodli aktivně pomoci ostatním občanům a zapojili se do výroby ochranných prostředků. Děkujeme za výrobu textilních roušek zaměstnancům naší základní a mateřské školy, rodině Hejkalových a také paní Heřmanské z Morašic a paní Voldánové z Holiček. Nelze také opomenout pomoc členů SDH Morašice, kteří se nabídli s pomocí pro seniory při nákupu, cestách k lékařům a podobně.

I přes výše uvedené skutečnosti pokračujeme v činnostech, které jsme naplánovali provést v roce 2020 a o kterých jsme Vás informovali v minulém vydání Českého Venkova.

Tady je stručné shrnutí připravovaných akcí a stav realizace zahájených akcí v tomto roce.

Do konce tohoto roku budou dokončeny stavební úpravy komunikace a veřejného osvětlení k novým rodinným domům na Holičkách. Ve Zbyhňevicích nově připravujeme stavbu prodloužení vodovodního řadu a vodovodních přípojek ke stavebním parcelám.

V rámci zkvalitňování okolí školy, byla úspěšně podána žádost o dotaci na vybudování nové školní a školkové zahrady, za což patří dík především paní ředitelce ZŠ a MŠ, která přípravu podkladů a podání žádosti navrhla, zajistila a zrealizovala.

Do konce května bude dokončeno, dle uzavřené smlouvy se zhotovitelem, vybudování multifunkčního hřiště, které bude pro ZŠ a MŠ dalším zlepšením podmínek pro žáky naší školy. Věříme, že toto hřiště bude využíváno i našimi spoluobčany.

V současné době probíhá vyhodnocení nabídek na opravu chodníku kolem rohu u Pořízů v Morašicích, kterou bychom rádi provedli v létě tohoto roku.

Pracuje se také na přípravě projektu na vybudování parkoviště před Hospodou ve Dvoře, díky kterému nám přibude 14 parkovacích míst, především pro potřebu školy.

Na zasedání výběrové komise dne 23.3.2020 proběhlo vyhodnocení nabídek na opravu komunikace kolem školy a hřbitova, snažíme se tuto opravu naplánovat tak, aby proběhla během letních prázdnin letošního roku a neomezila tak provoz školy a školky. Prostředky na opravu se nám podařilo z větší části zajistit formou dotace od Ministerstva pro místní rozvoj.

Připravujeme také projekt na dokončení chodníku z Dubiny do Morašic, který by měl zajistit bezpečné spojení pro pěší mezi těmito místními částmi.

Bohužel jsou i některé méně příjemné věci, o kterých se musíme zmínit. Obec zajistila další kontejnery na plast a papír, tím jsme značně navýšili kapacitu na tento tříděný odpad.

V Morašicích máme dokonce 2 místa pro tříděný odpad, před obchodem a u mlýna. I přes tato opatření někteří naši spoluobčané ponechávají odpad před těmito kontejnery, z nám nepochopitelných důvodů tento odpad nevhazují do kontejnerů a doslova svojí činností hyzdí naše společné prostředí.

Někteří dokonce na těchto sběrných místech odkládají komunální odpad, kočárky, dětské

sedačky, obaly od barev a další věci, které patří buď do odpadu komunálního, nebo do velkoobjemného a nebezpečného, jehož svoz obec zajišťuje 2 x ročně.

Tímto tyto občany žádáme, aby k třídění odpadu přistupovali stejně jako naprostá většina z nás, snažili se společné prostředí udržovat v čistém stavu a nehyzdit ho nám ostatním !!!!

Na závěr mi dovolu, bychom vám všem popřáli především hodně zdraví a bychom přečkali toto složité období bez velkých komplikací a ještě jednou díky všem, kteří v této době pomáhají ostatním.

Splatnost poplatků za odpady a psy

Vzhledem k současnému nouzovému stavu jsme uvažovali také o posunutí termínu splatnosti těchto poplatků, bohužel to legislativa nedovoluje, resp. by to bylo nutno řešit změnou obecně závazné vyhlášky, což spadá do pravomoci výhradně zastupitelstva. Je doporučeno, aby se zasedání ZO konala pouze v nejnutnějších případech, což zrovna tento případ není, proto zůstává splatnost poplatků do 31. března s tím, že až do 30.6.2020 nebudeme účtovat penále za pozdní úhradu. Vyzýváme tedy občany, aby upřednostnili platby bezhotovostním převodem na účet obce č. 5424531/0100 pod variabilním symbolem, který vám sdělíme na požádání telefonicky na čísle 469 695 837 nebo na e-mailu urad@obecmorasice.cz. Pokud si nejistíte Váš variabilní symbol, uveďte do textu příkazu: příjmení, místní část a číslo popisné, v případě rekreačních objektů uveďte, že se týká o číslo evidenční (E). Máme 5 místních částí, takže pouze číslo popisné nestačí. Pokud nebude možné platbu identifikovat, bude vrácena zpět na účet. Hotovostní platby nechte, prosím, raději na dobu, kdy se současná situace „uklidní“ a nevystavujte sebe ani své spoluobčany zbytečnému pobytu na místech s možnou vyšší frekvencí pohybu osob, zdraví je přece přednější.

Svoz velkoobjemného odpadu proběhne 6.5.2020.

Vzhledem ke stávající situaci ohledně Koronaviru bude svoz probíhat formou přistavení velkoobjemových kontejnerů (35 m³) již v dopoledních hodinách, do kterých budete moci odevzdat odpad, a následně budou kontejnery odvezeny na skládku.

Bohužel nebude možné při svozu přijmout nebezpečné odpady a odpady, které nepatří do objemného odpadu. **Prosíme, abyste do kontejnerů nedávali odpady, které tam nepatří.**

V současné situaci není možné, aby zaměstnanci svozové firmy tento odpad třídili. Do kontejnerů bude tedy možno odložit starý nábytek (židle, skříně, stoly, postele, matrace), podlahové krytiny (PVC, lina, koberce), peřiny, dětské autosedačky. Nelze odložit stavební odpad, pneumatiky, elektrozařízení a nebezpečný odpad (baterie, kyseliny, barvy ani obaly od barev, motorové oleje apod.)

Děkujeme za pochopení.

Upozorňujeme, že od letošního roku nebudou přijímány pneumatiky a občané je musí odevzdávat zdarma v místech zpětného odběru. Seznam těchto míst je uveden v příloze.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, stanovil povinnost výrobcům pneumatik zřídit místa zpětného odběru. Místa zpětného odběru pneumatik musí být stejně dostupná jako místa prodeje pneumatik, což znamená, že se musí jednat také o místa veřejně přístupná. Místa zpětného odběru musí být viditelně označena a zpětný odběr musí probíhat bez nároku na úplatu (zdarma), bez vázanosti na koupi nové pneumatiky či jiné služby a nesmí nadměrně zatěžovat konečného uživatele. Výrobce musí pneumatiky od konečného uživatele odebírat bez rozdílu jejich značky nebo typu. V současné době funguje v České republice kolektivní systém ELT Management Company Czech Republic s.r.o. (ELTMA). Na odkaze <https://www.eltma.cz/sberna-mista> je uveden seznam míst zpětného odběru. Jde o soubor adres provozovatelů, se kterými má kolektivní systém ELTMA smlouvu o zřízení místa zpětného odběru. Tento seznam je průběžně aktualizován. V případě, že budete chtít využít některé z uvedených míst zpětného odběru a budete odmítnuti nebo se

setkáte s problémy při provedení zpětného odběru ze strany provozovatele místa, prosím, kontaktujte pracovníka Odboru odpadů (petra.choutkova@mzp.cz), nebo zašlete přímo podnět na ředitelství České inspekce životního prostředí. V případě, že se jedná o některé místo zpětného odběru zřízené kolektivním systémem ELTMA, je možné se obrátit přímo na tento kolektivní systém (info@eltma.cz)

Omezení úředních hodin OÚ a MěÚ Chrudim

Dle nařízení vlády jsou také omezeny úřední hodiny OÚ Morašice na

pondělí od 9:00 do 12:00 a

ve středu od 14:00 do 17:00.

MěÚ Chrudim má nově úřední hodiny v pondělí od 8.00 do 11:00 a ve středu od 14:00 do 17:00.

*Roman Štěpánek
starosta obce*

NÁVRH DOPRAVNÍHO ŘEŠENÍ KŘÍŽOVATKY V MORAŠICÍCH

Veřejné zasedání zastupitelstva obce Morašice bylo na základě doporučení vlády ČR odloženo na dobu neurčitou.

Usnesení Rady obce č. 1/2020 ze dne 6. ledna 2020

1. Rada schvaluje návrh na úpravu zahrady u školy a školky a podání žádosti o dotaci na její úpravu. Náklady související s podáním žádosti o dotaci ponese ZŠMŠ.
2. Rada přenechává do užívání ZŠ a MŠ pozemky p.č. 631, 633 a 626 v k.ú. Morašice u Chrudimi. Pozemky budou užívány jako školní zahrada a dětské hřiště.
3. Rada obce schvaluje darovací smlouvu na vodovodní a plynovodní přípojku pro novostavbu na p.p.č. 91/11 v k.ú. Zbyhněvice.

4. Rada obce schvaluje nákup 3 ks kontejnerů na plast o objemu 2,5 m³ s vhozovým otvorem 45x45 cm — Morašice, Janovice, Zbyhněvice.
5. Rada obce schvaluje podání Žádosti o dotaci na PK (odpadové kalendáře) a dar na jejich pořízení sdružení MOMA Morašice ve výši 7,5 tis. Kč.

Usnesení Rady obce č. 2/2020 ze dne 3. února 2020

1. Rada schvaluje oslovit s poptávkou na zhotovení chodníku na rohu č. p. 31 v Morašicích následující stavební firmy:
 - POKSPOL
 - INSTAV Hlinsko
 - AZ Stavební Heřmanův Městec
 - Petr Dohnal
 - Stavitelství Římek
2. Rada schvaluje zajistit poptávku na projektovou dokumentaci pro vybudování chodníku od křižovatky na Dubinu a Holičky do Morašic a schvaluje oslovit projektanty p. Linka a p. Bureše, konečný výběr dodavatele PD bude proveden dle cenové úrovně nabídek.
3. Rada schvaluje vybrat dodavatele opravy komunikace kolem MŠ a ZŠ prostřednictvím výběrového řízení zajištěného společností JD Dotace.
4. Rada ukládá starostovi projednat úpravu velikosti zpravodaje „Český Venkov s p. Navrátillem.
5. Rada bere na vědomí informaci o zakoupení 3 velkých kontejnerů na plast a jeden na papír. Současně schvaluje, aby sběr papíru pokračoval a to i při doplatku obce za odvoz papíru.
6. Rada bere na vědomí informaci Ing. Zity o zahájení prací občanů Dubiny na území Skály.
7. Rada doporučuje zastupitelstvu obce schválit návrh člena Rady p. Novotného, odměnu pro starostu ve výši jednoho platu za práci v lesním hospodářství obce.
8. Rada schvaluje zapůjčení dodávky starostovi Ford Transit na období od 22.5. — 30.5.2020.
9. Rada schvaluje návrh starosty, požádat Úřad práce o poskytnutí pracovníka pro OÚ Morašice.
10. Rada ukládá starostovi zajistit zapracování úpravy návrhu vodorovného značení předloženého od spol. Asig s.r.o. dle obdržených požadavků.

Usnesení Rady obce č. 3/2020 ze dne 2. března 2020

1. RO schvaluje Žádost kulturní komise, zastoupené Ing. Navrátillem, o příspěvek na exkurzi pořádanou kulturní komisí pro občany Obce Morašice na letišti Ruzyně dne 10.4.2020 ve výši 10.000,-Kč (zrušeno)
 2. RO bere na vědomí informaci starosty o ukončení přezkumu hospodaření obce za rok 2019, který provedl Pardubický kraj, s výsledkem „bez závad“.
 3. RO bere na vědomí informaci starosty o nabídce ceny spol. Asacont s.r.o. za vybudování stání pro kontejnery, cena za 1 m² by od této společnosti činila 1.800,-Kč bez DPH.
 4. RO bere na vědomí informaci starosty, že oprava místní komunikace u ZŠaMŠ a hřbitova by měla být z provozních důvodů školy realizována v období letních prázdnin. Předpokládané vlastní náklady obce jsou ve výši 520.000,-Kč.
 5. RO schvaluje žádost vlastníka pozemkové parcely 73/4 pana S. (KÚ Janovice) o zřízení věcného břemene na pozemku obce p.č. 344/2 pro připojení jeho objektu od ČEZ, podmínkou bude, aby bylo umístěno vedení tak, že v případě např. vybudování kanalizace bude dodržena ochranná vzdálenost.
 6. RO bere na vědomí nabídky oslovených firem na obnovu chodníku u Pořizů č.p. 31. a to od :
 - POKSPOL ...92.662,62,- Kč (bez DPH)
 - AZ Stavební HM...97.253,-Kč (bez DPH)
 - Petr Dohnal ...84.181,-Kč (není plátce DPH)
- Ostatní poptávané firmy nabídky v požadovaném termínu nepředložily nebo nabídku předložit odmítly. V případě firmy Dohnal bude upřesněna nabídka, zda cena obsahuje vytýčení stávajících sítí a zajištění dočasného dopravního značení včetně projednání s úřady. Konečný výběr bude projednán na pracovním zastupitelstvu.
7. RO bere na vědomí návrh starosty zajistit přepážku Pošty Partner v Bylanech pracovníci Pošty Partner z Morašic s tím, že by tímto způsobem mohla být snížena finanční ztráta způsobená náklady na provoz Pošty Partner v Morašicích.
 8. RO schvaluje nabídku Městské knihovny Chrudim na spolupráci v projektu „Sdružování finančních prostředků na nákup výměnného fondu pro podporu výkonu regionálních funkcí knihoven pro rok 2020“, spodní hranice je stanovena od účastníků projektu na 3,-Kč/obyvatele obce.
 9. RO schvaluje termín pracovního zasedání zastupitelstva na 23.3.2020 v 17.15. a veřejného zasedání zastupitelstva na 26.3.2020 od 18 hod. v Hospodě ve Dvoře (zrušeno).

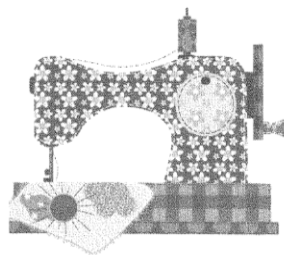
NAD DOPISY ČTENÁŘŮ

Mezi Morašicemi, Skupicemi a Janovicemi zdvihá se nad okolní vesničky nevysoký kopec. Podivný jest pohled na ten kopec. Stráně jeho podobají se vosímu hnízdu. Samý otvor — samý důl. Všude lidu jako ve mraveništi. Dobýváním a roztloukáním kamene na šterk, kterým se zásobí snad celé Chrudimsko, živí se obyvatelé celého okolí. Lid nalézá zde obživu v zimě v létě. Bohužel však jak nabudou, tak pozbudou. Nikde snad není v celém okolí takové zpustlosti a duševní zkázy jako právě zde. Nešťastný lid! — A všim tím vinna kořalka! —

*výňatek z novinového textu, z roku 1888 - feuilleton
V lomu dědově. Vzpomínka od Karla Zákouckého
Odkaz na celý text: www.skupice.webnode.cz*

INZERCE

OPRAVY A ÚPRAVY ODĚVŮ ZAKÁZKOVÁ VÝROBA

MARTINA HEJKALOVÁ
Morašice u Chrudimi 42
538 02 Morašice

Telefonní číslo: +420 721 269 813

Objednávky po telefonické domluvě

160 LET NAŠÍ ÚŽASNÉ MORAŠICKÉ ŠKOLIČKY

Připomínám našim spoluobčanům historii naší krásné školy.

Budova školy je postavena na místě, kde stávala morašická tvrz. Do roku **1860** se vyučovalo v domě, na jehož místě stojí vedle hřbitova stodola. Nová škola, jak se stavbě začalo říkat, byla postavena nákladem 8.012 zlatých. Na stavbu přispíval kníže Ferdinand Kinský a všechny příškolní obce. Ke škole patřily následující obce: Lány, Chotěnice, Radlín, Úherčice, Holičky, Dlubíň, Dubina, Dolany, Bačala, Skupice, Janovice, Palučiny, Zbyhněvice a Zdechovice.

Bývalá stará škola byla prodána a peníze použity na řemeslnické práce na nové budově. Po kolaudaci bylo škole přiděleno popisné číslo 59, pod kterým je zapsaná do dnešních dnů.

Od roku **1870** bylo vydáno nařízení, podle něhož se školní rok započal mezi 1. zářím a 1. listopadem a trval 46 týdnů. V tomto školním roce na naší školu chodilo **323 dětí**. V roce 1879 zuřily zhoubné (v té době) neštovice. Ve škole onemocnělo 50 žáků a bylo rozhodnuto, že od Vánoc 1878 až do února 1879 byla škola uzavřena (*podobnost čistě náhodná, pozn. autora příspěvku*).

V roce **1882** začalo chodit na školu již **400 žáků**!

Roku **1884** začala přístavba školy z dosavadní trojtřídní na pětitřídní školu. S bouráním se začalo

21. července a 20. září téhož roku byla škola předána k užívání. Školní rok začal 1. října a rozšíření školy přineslo i jiné změny. Byl zrušen byt pro učitele v budově školy a ten byl přestěhován na faru. Provoz školy byl financován c.k. okresní radou. Na školné přispívaly obce, odkud žáci docházeli a to 4 krejcarů týdně.

V roce 1888 chodilo do školy 419 žáků. Nejzajímavější je však rok **1889**, tehdy do školy chodilo **456 dětí**. Rozdělení do tříd bylo:

1. třída – 51 chlapců a 33 děvčat,
2. třída – 42 chlapců a 43 děvčat,
3. třída – 37 chlapců a 38 děvčat,
4. třída – 48 chlapců a 57 děvčat,
5. třída – 52 chlapců a 55 děvčat.

Touto cestou bych chtěl popřát školičce ještě hodně a hodně spokojených žáků a celému personálu mnoho zdraví a pevné nervy. Výhoda naší školy je v rodinném přístupu ke každému dítěti. Navíc se u žáků posiluje vztah ke své obci.

*František Škodný ml
čestný předseda kulturní komise obce*

NOVINKY Z DUBINY

Spolek ČOLEK z Dubiny zdraví své spoluobčany a hlásí novinky týkající se úpravy obecního pozemku, který nám byl se svolením Obecního úřadu v Morašicích pronajat k zvelebení a užívání.

Během ledna jsme začali se základními úpravami. V této lokalitě se původně nacházela skládka nejen komunálního odpadu. Snažili jsme se shromáždit odpad jednak z lomu, jednak z okolního prostranství. Likvidace odpadků bude běh na dlouhou trať.

Dalším krokem byla částečná likvidace ostružinového porostu, zpřístupnění cesty a vytvoření prostorů pro budoucí posezení, ohniště, dětské hřiště a dalších nápadů.

Poté následovalo prořezání suchých stromů a keřů, z tohoto materiálu jsme vytvořili štosy, které budou sloužit jako úkryt pro tamní zvířecí obyvatele (ježci, ptáci, hmyz...).

Díky srážkám v uplynulém období se bývalý lom k naší velké radosti po dlouhé době opět alespoň částečně zavodnil. Nainstalovali jsme zde budku pro vodní ptactvo.

Až pojedete přes Dubinu, stavte se.

Za ČOLEK Veronika Koubová

ZE ZBYHNĚVIC

Neznámý vandal vysypal o Vánocích zbytky jmelí, papírové krabice, spreje a další odpadky do lesa u Zbyhněvic. Místním obyvatelům znečištěná příroda nebyla lhostejná, a tak hned zorganizovali úklid. Kdo měl volné odpoledne, přišel pomoci. Celkem odklidili 2 vrchovaté káry za auto. Všem zúčastněným děkujeme.

Josef Soudek

JAK PŘEŽÍT DOBU KORONAVIROVOU?

1. Je třeba si připustit „nenormálnost“ současné situace. Mohou se u vás objevit pocity a stavy, které jste u sebe dlouho nebo v takové intenzitě nezaregistrovali (strach, úzkost, děláním nelogických věcí atd.). Je dobré o nich přemýšlet a případně se o nich s někým bavit, sdílet je, být jen třeba vyslechnut.

2. Zkoušejte žít normálně. Tedy dodržovat nařízení a přizpůsobit aktivity možnostem. Pokud něco nelze dělat zaběhlým způsobem, zkuste hledat alternativy. Pokud omezení způsobila, že jste byli nuceni změnit svůj denní rytmus – zkuste se zastavit a nastavit si režim dne. Udělejte si plán aktivit na každý den a snažte se ho dodržovat.

3. Sledujte jen kvalitní informace. Informací o koronaviru je všude kolem dost. Mnoho informací může být spíše na škodu a nebo mohou být zavádějící. Fámy a nesmysly se můžou šířit stejně rychle jako virus.

4. Plánujte jen věci, které můžete ovlivnit a které jsou důležité. Tedy, kdo, co zítra nakoupí a nikoliv kam pojedete konkrétně v létě na dovolenou.

5. Snažte se být fyzicky aktivní. Může se jednat o fyzickou práci doma, na zahradě nebo procházku v lese, kde nikoho nepotkáte. Fyzická únava je fajn.

6. Dělejte, co vám pomáhá. Podporujte to, co vám pomáhá a změňte to, co vám škodí. Můžete třeba omezit sledování informací kolem Covid-19, které vás zbytečně stresují.

7. Zkuste věci, které jste nezkusili nebo odkládali. V současné době máte možnost si např. přečíst knížku, která vám dlouho leží v knihovně. Můžete si upéct novou buchtu, zasít ředkvičky, něco opravit

8. Buďte v kontaktu se svými blízkými a přáteli. Když to nejde osobně, tak alespoň telefonicky. Můžete si poslat třeba vtipy o koronaviru

9. V případě potřeby si řekněte o pomoc. Řada z nás s tím má velký problém, ale říci si nebo zavolat o pomoc není žádný projev slabosti. Jsou situace, které sami prostě nezvládneme. Je to lepší než být izolovaný.

10. Myslete pozitivně.

LINGVISTICKÉ OKÉNKO – TA NEBO TY SKUPICE?

Nedávno jsem byl dotázán, zda se správně má říkat Ty Skupice nebo Ta Skupice? Ze zkušenosti vím, že se používají obě podoby, ale která je správná jsem dost dobře nevěděl.

Ve Skupické kronice z roku 1925 se používá pojmenování TA Skupice. V některých památnících jsou používány obě možnosti.

Dobrou pomůckou tu býval dříve Statistický lexikon obcí, protože v něm u sporných případů býval údaj o čísle uveden. Nová vydání lexikonu obcí uvádějí údaje o čísle jen výjimečně.

Zkusil jsem se tedy poradit s panem Googlem a propátrat jak se věci z pohledu jazyka českého mají. Z nalezených materiálů (hlavně Ústavu pro jazyk český) vyplynulo, že:

Pro zjednodušení přehledu o současné situaci lze doporučit toto řešení: jména obcí zakončená na -ice jsou obvykle v plurálu (ty), kromě těch, která se ustálila jako singulárová (ta). Často označující místo podle vlastností půdy, okolí, porostu apod., např. Bystřice — původně bystrá řeka, Lipnice podle porostu.

Jiný text popisuje, že je nutný hlubší zeměpisně historický nebo kulturně historický pohled, chceme-li správně určit původ jména. Např. jméno Jedovnice znamená původně „ves lidí vařících jedy“, tedy „jedovníků“, proto je v množném čísle. V průběhu historie ovšem číslo u tohoto jména kolísalo a teprve od konce 16. stol. se ustálilo číslo množné. Spolehlivě umí taková jména používat jen ten, kdo daný místní název zná.

Proto jsem zkusil pátrat po původu a vývoji názvu obce. V minulosti jsem oslovil Ústav pro jazyk český s dotazem na původ názvu naší obce. Odbornice ve své odpovědi odkazovala na publikaci A. Profouse Místní jména v Čechách (analogicky pak také Místní jména na Moravě a ve Slezsku od autorů L. Hosáka a R. Šrámka).

Profous uvádí u místního jména Skupice původ ze staročeského přídavného jména skoupá (ves) připojením přípony -ice.

Z uvedeného bych soudil, že správně jazykově by mělo být TY Skupice. Ovšem s přihlédnutím původu názvu obce, tedy označující vlastnost místa/obyvatel by se dalo použít i TA Skupice.

Myslím, že obě varianty jsou možné i nadále. Žádný Skupický občan se snad nebude zlobit, když uslyší jednu či druhou variantu. Zlobit se budeme pouze v případě, že se o Skupičácích bude mluvit jako o stále skoupých lidech. To bychom pak na drzouny museli vidle a cepy vytáhnout.

Milan Štorek, Skupice

SDH MORAŠICE

Nejprve začneme s těmi nejmenšími. Počátkem každého roku probíhají zkoušky k získání odznaku odbornosti a specializací mladých hasičů. Ne jinak tomu bylo i v letošním roce. Na zkoušky jsme se začali připravovat již od první lednové schůzky, kdy se ti mladší z nás rozhodli pro získání odznaku odbornosti „Strojník – junior“. Museli jsme se naučit, jaké jsou jednoduché hasební prostředky, základní povinnosti strojníka u zásahu a také, jaké přenosné hasící prostředky známe a k hašení jakých věcí je můžeme nebo nemůžeme použít.

Protože právě přenosné hasící prostředky jsme museli znát již při podzimním kole Závodu požární všestrannosti, nebylo pro nás učení této části žádnou novinkou, pouze jsme lehce oprášili své znalosti a mohli se tak během schůzek věnovat s ostatními malování obrázků do soutěže „PO očima dětí“, ve které jsme v loňském roce zaznamenali pár úspěchů.

Zkoušku k získání odbornosti jsme úspěšně absolvovali dne 29. února v Seči a tak se náš tým rozrostl o dalších 11 šikovných strojníků – juniorů.

Ve středu 19. února proběhlo slavnostní vyhlášení ankety „**Sportovec roku 2019**“, kde se Jiří Škodný umístil na krásném 2. místě v kategorii jednotlivců (dospělý). Jen pro shrnutí, Jíra letos obdržel titul

Mistr České Republiky v požárním sportu, vytvořil národní rekord v požárním útoku s časem 20:54, byl členem mužské reprezentace, která se umístila na mistrovství Evropy na Ukrajině na 4. místě. Zde navíc obdržel ještě 3. místo na 100 metrů překážek. S místním družstvem mužů se stal vítězem ligy okresu Chrudim. Nutno podotknout, že na slavnostním vyhlášení měl Jíra podporu rodiny a přátel, kteří zajistili největší aplaus ze všech sportovců. Velice gratulujeme za krásné umístění, děkujeme za vzornou reprezentaci sboru a přejeme, ať jsou výsledky jen lepší a lepší. Přejeme Jírovi, aby se mu v budoucnu i nadále dařilo a splnil si tak svůj sportovní sen. 😊

Kdo by se chtěl podívat na záznam vyhlášení, naleznete ho zde:

https://www.youtube.com/watch?v=C_u0EuMx1aw&fbclid=IwAR29TtdWTquV-XXiuDJWvjGG42_to8hdGIYZ3h0p2GecbWEDya5mt3sDDPI

Bohužel v současné chvíli v době mimořádného opatření Vás prozatím nemůžeme zvát na původně plánované akce sboru. Až se situace uklidní, vrhneme se opět do práce s plnou vervou, plánů je spousta.

Prosíme všechny občany, aby z bezpečnostních důvodů už nevozili roští na velké hřiště, kupa je příliš velká. Děkujeme za pochopení.

Na závěr Vám přejeme plno sil v době mimořádných opatření a budeme se na Vás těšit na nějaké společné akci (bez roušek 😊).

Michaela Doležalová, Monika Kosinová
SDH Morašice

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA

Mateřská škola se po vánočních prázdninách věnovala „Tříkrálové sbírce“ po Morašicích, při které bylo vybráno krásných 7192,- Kč. Všem občanům, kteří přispěli, moc děkujeme.

V základní škole v týdnu 6. - 10. 1. 2020 proběhla intenzivní **výuka anglického jazyka s rodilým mluvčím Charleem**.

V lednu jsme se v mateřské škole v projektovém týdnu věnovali **Skřítkovi Jiskříčkovi**. Vysvětlili jsme si, jak vzniká oheň, jeho využití, význam (teplo, ochrana, světlo) a jak nám může pomoci. V pondělí 20. ledna jsme se vydali na **návštěvu HZS Pardubice**, kde nás provedli místní hasiči jejich hasičárnou a předvedli nám používání vybavení, které pomáhá k záchraně životů. Poučili děti o bezpečnosti a prevenci, předvedli nejrůznější pomůcky a hasičská auta. Vyzkoušeli jsme si i pokusy: křesání kameny, pomerančový ohňostroj a tajemný obrázek.

23. 1. 2020 proběhla ve škole akce **“Čteme školákům”**, kterou zaštil Tomáš Navrátil za kulturní komisi obce Morašice.

Koncem měsíce ledna jsme uspořádali první návštěvu **„Předškoláků ve škole“**. Budoucí prvňáčci se seznámili se školním prostředím, které je bude od září čekat, vyzkoušeli si, jaké to je být školákem.

Ve čtvrtek 30. ledna 2020 bylo žákům předáno **pololetní vysvědčení**.

V únoru 4. 2. 2020 nás ve škole navštívili zástupci z firmy Eko - kom, kteří si pro základní a mateřskou školu připravili pohádku **“O prasátku Arturovi”**. Díky němu jsme se naučili, jak správně třídit odpad.

V pátek 7. 2. 2020 jsme se vydali na návštěvu Správy a údržby silnic do Chrudimi, kde si v rámci dne otevřených dveří pro děti ze základní a mateřské školy připravili program s názvem **“Mladí cestáři”**. Děti si prohlédly techniku, která pomáhá při úklidu a údržbě silnic a konečně si také trochu zabobovaly na hromadě sněhu.

Po jarních prázdninách 19. 2. 2020, proběhla další návštěva předškoláků ve škole.

Ve čtvrtek 20. 2. 2020 jsme v mateřské škole uspořádali **“pohádkový karneval”** plný soutěží, na téma pohádkové bytosti. Děti poznávaly úryvky písní z pohádek a celé dopoledne tančily a vesele dováděly. Základní škola se vydala do sousední spřátelené základní školy Stolany na promítání **“Divoký Madagaskar”**. Celou akci zajistila obec Stolany, i naši žáci měli vstupné zdarma a stolanští nás odvezli i přivezli svým hasičským autem. Za vše organizátorům moc děkujeme!

V úterý 25. února vyrazil 3. - 5. ročník do Chrudimského divadla na **anglické představení “Lazy Goat”**.

V posledním únorovém týdnu jsme měli v MŠ **projektový týden se “Skřítkem Hroudičkou”**. Seznámili jsme se hravou formou s vlastnostmi a významem půdy (štěrk, hlína, písek), co do ní patří a nepatří. Osvojili si i

druhy rostlin a živočichů. Pozorovali jsme fáze klíčení a vytvořili si bosonohý chodník.

Koncem měsíce 27. 2. 2020 jsme uspořádali **společné bubnování s rodiči**. Děti předvedly, co se v průběhu roku naučily s Pavlem Jasanským a poté si zkusily i společné hudební vystoupení.

V průběhu odpoledne děti s rodiči vytvářely "skřítky" se svými obličejí, skřítki budou vystaveni na závěrečném společném školním tablu.

Předposlední únorový den, nás ve škole navštívili zástupci **HZS Chrudim** s preventivně - ochranným programem pro děti, kterého se zúčastnila mateřská i základní škola.

V průběhu ledna byl zahájen **lyžařský kurz** v Hlinsku, pod vedením školy Ski Fanatic, kterého se účastnili zájemci z mateřské i základní školy.

Ve čtvrtek 5. března pokračovala akce **Čteme školákům**. Čtení proběhlo v našem gymnastickém sálu v době školní družiny. Čtení bylo tentokrát určeno pro 3. až 5. ročníky ZŠ a četla **Veronika Koubová z Dubiny**.

V úterý 10. března se naše školka vydala na prozatím poslední výlet, a to do Pardubic, do **výukového centra Kosatec**. Zde se děti dozvěděly, jak pomáhat lidem s hendikepem. Vyzkoušely si také chůzi se slepeckou holí s kamarádem vodičem, jízdu na invalidním vozíku, poznávání předmětů hmatem, sluchem, zkoušely pracovat s ortézou na ruce, nebo bez jedné ruky. Zúčastnily se také canisterapie se psy, hadem a želvou.

V souvislosti s vydaným Mimořádným opatřením ministerstva zdravotnictví (týkajícího se onemocnění COVID-19) byla s platností od středy 11. 3. 2020 uzavřena základní škola a školní družina, mateřská škola se uzavřela od pátku 20. 3. 2020, a to do odvolání.

V době uzavření školy a školky jsme se pustili do šití roušek. Ty byly věnovány do každé domácnosti v Morašicích a všech místních částech, kde žijí senioři nad 65 let. Dále pak byly stejným způsobem rozneseny i v sousedních Lánech. Taktéž jsme šili roušky pro lékaře v chrudimských ordinacích. Do šití se zapojily i některé maminky našich žáků. Pomáhala nám paní Koláčková, Navrátilová, Medunová, Sixlová, Koubová a Doležalová. Děkujeme! S distribucí nám pomohli členové kulturní komise OÚ a místní hasiči. Zbylé roušky jsou k dostání na obecním úřadě. V případě nedostatku můžeme ještě roušky došít.

V základní škole se v současné době snažíme zahájit výuku na dálku prostřednictvím počítačů. Situace není pro rodiče ani děti vůbec jednoduchá, proto zahajujeme projekt **"Učitelka v obýváku"**. V minulém týdnu byly žákům zaslány první informace:

Milí žáci,

když nemůžete vy za námi, dorazíme my za vámi. Už se nám po vás moc stýská, proto budeme rády, když si nás pustíte domů - přesněji řečeno doma. Jen tak se nás nezbavíte. nezastaví nás ani žádný virus©.....

Věřím, že nás technika nezklame a vše se podaří. Děkuji rodičům za podporu a trpělivost a paním učitelkám za odvahu do toho jít!

Sběr starého papíru ve škole již neprobíhá. Prosíme, nenoste do školy již žádný sběr.

Co nás čeká: Zápis do ZŠ

Vzhledem k aktuální situaci není možné realizovat zápis do 1. třídy běžným způsobem. Zápis do naší školy bude probíhat pouze elektronickou formou v termínu od 1. do 10. 4. 2020, odkaz bude zveřejněn na webových stránkách školy nejpozději v první den zápisu.

V případě žádosti o odklad si ve stejném termínu na této stránce stáhnete žádost. Vyplněnou a podepsanou spolu s ostatními dokumenty (doporučení PPP, doporučení lékaře) dodáte do školy (lze vložit do schránky).

Mrzí nás, že zápis nemůže proběhnout "slavnostnější" formou, ale určitě to časem budoucím prvňáčkům vynahradíme.

Přijímací řízení do MŠ

Přihlášky budou ke stažení na stránkách školy. Tištěné budou k dispozici na obecním úřadě. Přihlášky budeme přijímat 5. 5. 2020 v mateřské škole. V případě změny budou všechny informace zveřejněny na webových stránkách školy.

Těšíme se na setkání

Spousta našich plánovaných akcí vzala sice za své, ale my se našich plánů zcela nevzdáváme. Pevně věříme, že se společně sejdem na naší zahradní slavnosti, která se bude konat v pátek 19. 6. 2020 před školou. Všichni jste srdečně zváni.

Věříme v brzký návrat školáků a dětí zpátky k nám do školy a školky, je nám tam bez vás smutno. Nejen našim dětem a jejich rodinám, ale i všem občanům a čtenářům přejeme pevné zdraví a co možná nejkldnější přečkání tohoto nelehkého období.

*Jindřiška Kaplanová, Monika Kosinová
ZŠ a MŠ Morašice*

JARNÍ ZPRÁVA Z MOMA MORAŠICE, z.s.

Vážení a milí,

současná situace nouzového režimu se přímo dotýká i spolku MOMA Morašice. Provoz dětského klubu MOMA musel být přerušeno spolu s provozem ZŠ Morašice. Ač bychom velice rádi pomohli rodičům v této nelehké situaci, jednali bychom proti nařízení vlády ČR.

Slyšíme kolem sebe většinou negativní hesla: krize, panika či kolaps, což dospělému ani dítěti na dobré náladě v karanténě nepřidá. Pro všechny z nás je to nová zkušenost. Můžeme propadnout depresi nebo celou situaci brát jako příležitost. Někteří rodiče zůstali s dětmi doma, jiní musí/mohou chodit do práce. Pracovat a udržet chod domácnosti se zajištěním jídla, učení školáků, program dětí včetně pobytu venku je velká fuška!!! Ale i tak zbývá nějaký čas na odložení chytrých přístrojů se „zaručenými“ zprávami a věnování se věcem, které jsme dlouho odkládali, ať už je to čas na sebe a koníčky či resty, na rodinu, na děti či zavolání přátelům. Budeme se cítit psychicky lépe, což je první zásadní krok, jak úspěšně ustát případnou nemoc. Nemluvě o pozitivním dopadu na nejbližší okolí. Milí rodiče, pokud umíme komunikovat s dětmi a přiznat svou chybu, nemusíme se stydět ani za výbuch hysterie. Jedná se o dočasnou záležitost.

Dovolte mi na závěr pár aktuálních čísel, rodičovský spolek eviduje 262 členů (k datu 19. 9. 2019) a níže předkládám záznam o hospodaření spolku za rok 2019.

Hodně zdraví, pevné nervy a krásné jarní dny!

Jana Navrátilová, předseda spolku MOMA Morašice, z.s.

MOMA Morašice, z.s.	
Přehled příjmů a výdajů za rok 2019, stav k 31. 12. 2019	
Položka	Částka
PŘÍJMY	
Dotace MPSV dětský klub MOMA	830 475 Kč
Dar obce (Morašice, Lány)	8 500 Kč
Dar podnikatelské subjekty	26 000 Kč
Dar rodiče (rodiče, jarmark, koncert v kostele)	31 869 Kč
Akce dětí (divadla, výlety, doprava, ...)	90 338 Kč
Kroužky a pomůcky	54 420 Kč
Pohybové hry (tělocvična)	4 200 Kč
Členské příspěvky	15 000 Kč
Sběr papíru	8 330 Kč
Ostatní příjmy	16 900 Kč
Příjmy celkem	1 086 032 Kč
VÝDAJE	
Mzdy dětský klub MOMA	443 661 Kč
Akce dětí (divadla, výlety, doprava, ...)	108 252 Kč
Kroužky a pomůcky	237 499 Kč
Nájemné Dětský klub MOMA	13 400 Kč
Nájemné tělocvična Pohybové hry	4 200 Kč
Ostatní výdaje	3 196 Kč
Výdaje celkem	810 208 Kč

MORAŠICE: V KRAJI JICH MÁME NEJVÍCE

V Česku existují čtyři obce s názvem Morašice. Hned tři z nich se nacházejí v Pardubickém kraji.

Jsou to obce s dlouhou historií i významnými památkami. Rozhodně to platí o Morašicích, které se nacházejí 6 km západně od Litomyšle. První písemná zmínka pochází z 1226, historické prameny ale ukazují na existenci Morašic už ve 12. století.

Rok 1226, první záznam o existenci obce, najdeme i v historii Morašic u Chrudimi. Třetí Morašice jsou mladší. Jde o obec, která leží necelých 10 km od Přelouče. Tyto Morašice si první zmínku připisují k roku 1487, do roku 1990 byly pod obecní správou obce Zdechovice. A ještě pro úplnost: čtvrté Morašice jsou na Moravě, asi 20 km od Znojma.

Vsi lidí Morasových

Původní název Morašic byl Morasice. „Označoval vesnici lidí Morasových,“ vysvětluje jazykovědkyně Dagmar Magincová. „Obvyklými historickými hláskovými změnami tam došlo ke změkčení, takže z původního es máme dnes eš. Příjmení Moras, kde kterému se název vztahuje, může mít několik významů.“

„Příjmení Moras bylo buď odvozeno z osobního jména Mauric nebo z obecného podstatného jména mora, znamenajícího můra. A existuje také výklad, že toto jméno vzniklo ze slova mores, tedy způsob, zdvořilost,“ dodává Dagmar Magincová.

Morašice u Litomyšle

Morašice mají více než 700 obyvatel a náleží k nim Lažany, Říkovice a Višňáry. Na návsi najdete pěkně zrekonstruované velké statky a k dominantám obce, kromě velké Masarykovy základní školy, patří kostel sv. Petra a Pavla. Obcí prochází značená cykloturistická trasa Krajem Smetany a Martinů,

příjemné jsou procházky kolem potoka Fiala. Nedaleko Morašic se nachází známý Růžový palouček.

Morašice u Chrudimi

Mají téměř 700 obyvatel a za šest roků budou slavit 800 let existence. Ve znaku mají Morašice šachovnici. Symbolizuje počet místních částí, k Morašicím patří Holičky, Janovice, Skupice a Zbyhněvice. Ve znaku Morašic je také list bílého leknínu. „Lekno“ byl původní erb rodu vladků z Mrdic, kteří byli držiteli osady ve středověku. Znak doplňuje ještě hlava kohouta. Kohout je totiž atributem sv. Víta, kterému je zasvěcen starobylý morašický kostel.

Kostel svatého Víta vznikl v Morašicích už v období gotiky. Je to jednolodní stavba s trojbokým presbytářem a žebrovou klenbou z poloviny 14. století. Kostel prošel několika úpravami. V roce 1535, byly do věže umístěny tři zvony a o dalších více než 300 let, v roce 1847 do kostela přibýly varhany a dva oltáře. V roce 1888 daroval majitel zdejšího velkostatku kníže Kinský hodiny na věž. Ty při opravě kostela v roce 1928 nahradily nové.

Morašice u Přelouče

Obec Morašice se nachází v Železných horách. První písemná zpráva pochází z roku 1487, kdy ves patřila s počtem 106 obyvatel pod Kolínský hrad. Dnes počet obyvatel Morašic nedosahuje stovky. Na návsi je umístěná zvonička, v listopadu 2016 byl na návsi znovu odhalený památník obětem první světové války. Nahradil původní poškozený památník z roku 1932.

Žijeme tu s vámi
Chrudim 104.7 FM
pardubice.rozhlas.cz

*Převzato z archívu Českého rozhlasu
Pardubice, autor: Tereza Brázdová
<https://pardubice.rozhlas.cz/morasice-v-kraji-jich-mame-nejvice-8136186>*

SPLAŠKOVÉ VODY V NAŠÍ OBCI

Problematika kanalizace

Z dotazníků v loňském roce zcela jasně vyplynulo, že problematika kanalizace trápí většinu obyvatel Morašic. Proto jsme na podzim loňského roku zahájili kroky vedoucí k postupnému rozluštění této letité záhady. S průběžnými výsledky bychom vás chtěli seznámit v tomto článku. Na konci článku je důležitá legislativní informace, která má vstoupit v platnost 1. 1. 2021.

Aktuální situace v Morašicích a jejich místních částech

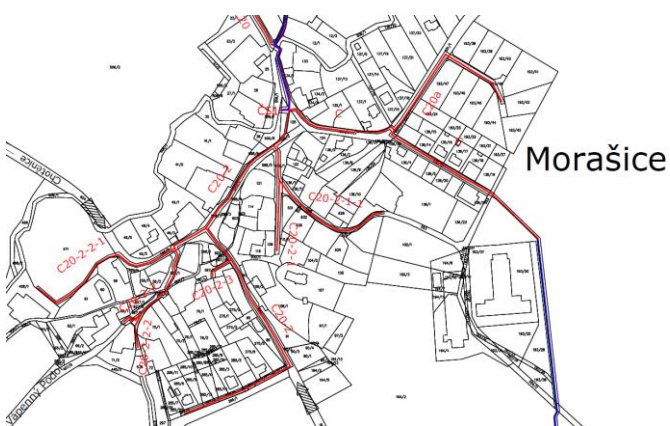
V obci Morašice jsou v dnešní době řešeny splaškové vody některým z těchto způsobů:

- **Bezodtokové jímky** neboli žumpy. Je to betonová, plastová nebo zděná nádrž v zemi, která je po naplnění odčerpána a vyvážena.
- **Septiky** jsou nádrže s přepadem do travivodu nebo potoku. V horším případě jsou to jímky, které rovnou prosakují. Dnes již takovéto septiky nejsou ze zákona povoleny.
- **Domovní čistírny odpadních vod (DČOV).**

Likvidace odpadních vod – možnosti řešení, jejich výhody a nevýhody

Centrální kanalizace

Odbory životního prostředí prosazují dlouhodobě klasické centrální kanalizace. Pro naši obec by takové odkanalizování všech místních částí znamenalo napojení na potrubí v Lánech a odhadovanou investici ve výši 150–200 mil. Kč (náklady na jeden rodinný dům jsou 600–800 tis. Kč).

Napojení na obec Lány by znamenalo odvádět splaškové vody do centrální kanalizace v Chrudimi a platit stočné vodárenské společnosti. Pro obec by pak vznikla povinnost starat se o tuto kanalizační síť na území našich místních částí. Možnou variantou může být zbudování vlastní centrální čistírny odpadních vod, pravděpodobně někde u potoka Bylanka. Odpadla by propojka mezi Morašicemi a Lány a placení stočného vodárenské společnosti (ale platilo by se obci Morašice). Veškeré starosti s provozováním vlastní čistírny pak jdou za obcí.

Od 1. listopadu 2019 do 31. ledna 2020 vyhlásilo Ministerstvo životního prostředí již několikátou výzvu (Výzva č. 4/2019) na zlepšení čištění splaškových vod výstavbou kanalizací čistíren odpadních vod (s kapacitou nad 50 EO vč. decentralizovaných řešení kromě domovních čistíren). Dotace může pokrýt až 63,75 % způsobilých výdajů na projekt.

VÝHODY

- dlouhá životnost (cca 70 let)
- nenáročné pro koncové uživatele
- čištění převedeno na vodárenskou spol.
 - centrální řešení
- dotace na realizaci až 63,75 %

NEVÝHODY

- velmi nákladné řešení (150–200 mil. Kč) a z toho vyplývající fázování akce na dlouhá desetiletí
- stočné vodárenské společnosti
- voda odvedena z obce
- rozsáhlé zásahy do komunikací

Domovní čistírna odpadních vod (DČOV)

Toto řešení používají někteří vlastníci novostaveb v naší obci (pro ně ale platí omezení platnosti povolení vodoprávního úřadu). Bohužel v současné době odbory životního prostředí nejsou příliš nakloněny k tomuto řešení. Výzkumy ukazují, že největším problémem je úroveň provozu DČOV = většina DČOV nefunguje správně. Důvodem je totiž špatná anebo žádná údržba DČOV jejich uživateli (v extrémním případě přestane DČOV fungovat úplně a stane se z ní pouze malý „septik“). I to má ale řešení. Dnes se DČOV dají vybavit vzdáleným monitoringem, a díky tomu je potřeba zásahu technika vidět v podstatě online.

VÝHODY

- méně nákladné řešení (40-50 mil. Kč)
- nenáročné pro koncové uživatele (pokud je systém centrálně spravován)
 - voda zůstává v obci
- jednodušší realizace a projektová dokum.
- dotace na realizaci až 80%

NEVÝHODY

- kratší životnost (cca 30 let)
- zodpovědnost za čištění převedeno na centrálního spravovatele = obec
- nutný souhlas Pardubického kraje
- nutné kladné hydrogeologické posouzení

Starkoč

Malá obec na čáslavsku, Starkoč, se v minulém roce stala jakýmsi průkopníkem v decentralizovaném řešení kanalizace. Jedná se o soustavu domovních čistíren odpadních vod (DČOV), kde jeden dům rovná se jedna čistírna s vlastní likvidací. Jedinečnost tohoto systému spočívá v tom, že vlastníkem a provozovatelem těchto čistíren je obec. Na každé ČOV je monitorovací systém, který zjišťuje, zda systém funguje, jak má. Ve Starkoči mají určeného pracovníka, který výsledky sleduje a případně upravuje nastavení v čistírnách. Pravidelně vyhodnocuje provozní deníky a komunikuje s vodoprávním úřadem.

O tom, že tento systém funguje, jsme se osobně přesvědčili začátkem února na semináři a exkurzi přímo ve Starkoči.

Co dál

V tuto chvíli máme za sebou několik jednání na životním prostředí v Chrudimi a na krajském úřadě v Pardubicích. Navštívili jsme také několik seminářů kolem problematiky kanalizace. Jednali jsme s projektanty, kteří projektují klasické kanalizace, i s projektanty kteří řeší domácí čistírny odpadních vod. V následujících měsících nás čeká zadání auditu, neboli studie proveditelnosti, který je nejen nezbytnou součástí všech žádostí o dotace, ale především určí, kterým směrem by se měla obec v řešení splaškových vod v budoucnu vydat. Výchozí variantou pro porovnání v auditu bude pravděpodobně ta nejdražší, tedy centrální kanalizace. S touto variantou se budou porovnávat varianty další, tedy ty více realistické.

Tolik prozatím ve stručnosti k problematice kanalizace v Morašicích. V případě vašich námětů, dotazů a připomínek se na nás neváhejte obrátit, případně přijít na některé z dalších veřejných zasedání zastupitelstva. Čeká nás ještě mnoho práce a uplyne mnoho vody, než se dobereme zdárného cíle. Doufáme, že vody stále čistší a zdravější.

David Kosina a Tomáš Navrátil

Návrh novely vodního zákona – předpokládaná platnost od 1. 1. 2021

Při návštěvě krajského úřadu v Pardubicích jsme byli upozorněni na chystané změny v oblasti likvidace splaškových vod. Od příštího roku, tedy přibližně za 9 měsíců, má začít platit novela vodního zákona. Podle této novely budou muset být všechny **jímky prokazatelně vodotěsné a bude je moci vyvážet pouze certifikovaný dopravce do centrální čistírny odpadních vod** – pro nás tedy do Heřmanova Městce nebo do Chrudimi. O tomto odvodu bude vyhotoveno potvrzení, které se bude předkládat na vodoprávní úřad – pro nás odbor životního prostředí v Chrudimi. **Vyvážení na pole bude tedy zcela zakázáno!**

V naší obci je přibližně 250 domácností. Dle odhadu má 20 % domů domovní čistírnu. Zbývajících cca 200 domácností bude muset od příštího roku prokázat, že má vodotěsné jímky, které jim vyváží smluvní dopravce společnosti VS Chrudim aj. Jiný způsob likvidace splaškových vod nebude legální.

Čtyřčlenná rodina naplní běžnou jímku o objemu 5 m³ přibližně za 2 týdny (90 litrů na 1 osobu a den). Dle dostupného ceníku VS Chrudim stojí jedno vyvezení takové jímky přibližně 2.500,- Kč, tedy přibližně **60.000,- Kč/rok**.

OBVYKLÉ CENY ZÁSAHŮ

Vyvezení splaškových odpadních vod – jímka 5m³ u rodinného domu v Kunčí u Slatiňan:

Doprava tam i zpět – **14 km = 546,- Kč**

Práce fekálního vozu na místě – **1 hodina = 1.600,- Kč**

Likvidace obsahu cisterny na ČOV Chrudim = **500,- Kč**

Celková fakturace dle skutečnosti 2.646,- Kč (bez 15%DPH).

Zdroj: [http://www.kanal-servis.cz/cenik\[1\]](http://www.kanal-servis.cz/cenik[1])